

Spätná väzba k II. verzii projektov

ZUR559

- u mnohých projektov vidno veľký pokrok a je zjavné, že si autorky/autori dali záležať
- niekedy bolo vidieť, že:
  - nie všetci čítali pokyny (čo treba odovzdať + na aké najčastejšie nedostatky si treba dať pozor)
  - nie všetci si pozreli ukážky, ktoré sú v ISe
  - neboli dostatok času na lepšie premyslenie projektu a jeho častí

Čo bolo treba odovzdať

1. Predstavenie a kontextualizácia výskumnej témy
2. Zdôvodnenie voľby témy výskumu – akademická a sociálna relevancia
3. Formulácia výskumného problému (**body 1 až 3 spolu cca 800 slov**)
4. Teoretický kontext výskumu, vrátane kľúčových konceptov (**500-750 slov**)
5. Špecifikácia výskumného cieľa („cieľom tohto výskumu je/bude...“)
6. Formulácia hlavnej výskumnej otázky/otázok a vedľajších výskumných otázok
7. Formulácia hypotéz (min. 5 hypotéz) + ich zdôvodnenie
8. Operacionalizácia: stanovenie indikátorov k hypotézam

Čo (niekedy) chýbalo

- Názov
- Explicitný popis akademickej a spoločenskej relevancie
  - akademickú relevanciu sa Vám nepodarí zdôvodniť bez odkazov na literatúru a predchádzajúce výskumy – musí byť jasné, na čo nadväzujete a v čom Váš výskum posúva tému ďalej; ak si neviete rady, pozrite si ukážky v ISe (zložka *Jak napsať úvod*)
    - myslím to vážne ☺; bez tohto odstavca Vám budem projekt dookola vracať, kým tam nepribudne
- Samostatná teoretická časť (nie hybrid medzi úvodom a teoretickou časťou), kde:
  1. Zhrnite, z akých teórií a konceptov vychádzate
  2. Zhrnite, čo o danej téme vieme na základe zahraničných a domácich empirických výskumov
  - Oba tieto časti musia v projekte byť!

Čo (niekedy) chýbalo

- Úvod k výskumným otázkam
- Zdôvodnenie hypotéz
- Operacionalizácia (v niektorých prípadoch sa autori/autorky o ňu ani nepokúsili)

Všeobecná rada

- Pozrite si ešte raz všetky prezentácie
- Pozrite si štruktúru projektu (v ISe)
- **Pozrite si ukážky v ISe (Ako napísať úvod + Výskumné projekty)**

Výskumné témy

- Vo veľkej väčšine prípadov ok (aplauz)
- Niektorí chcú stále skúmať vplyv – zvážte, či je to realistické a zvládnuteľné
- Niektorí v úvodnej časti zmenili projekt tak, aby si nedával za cieľ skúmanie vplyvu, ale vo výskumných otázkach a hypotézach sa tak či tak k vplyvu vracajú – to treba zjednotiť

Úvod (téma + problém)

- Vo veľkej väčšine prípadov je úvod už dobre zvládnutý (aplauz)
- Skontrolujte, či v ňom máte odstavec, ktorý explicitne popisuje akademickú a spoločenskú relevanciu; u popisu akademickej relevancie musíte pracovať s predchádzajúcimi výskumami a jasne signalizovať, v čom sú nedostatočné/čomu sa nevenujú, a ako toto miesto pokryje Váš výskum (inými slovami, v čom bude spočívať Váš prínos k odbornej diskusii o zvolenej téme)

Prehľad literatúry

- Nesmie chýbať; samostatná kapitola
- Nerovná sa zoznam literatúry; nestačí spraviť výpisky
- Nestačí vypísať, ktorí autori sa téme venovali; potrebujeme zhrnúť, k čomu dospeli (mená samé o sebe sú dosť zbytočné)
- Jasné a úplné zhrnutie toho, čo doteraz vieme o téme
- Logické systematické zoradenie, jasná logika výkladu
- Nadväznosť, prepájanie odsekov
- Pracujte s dvoma časťami (ebo musia v projekte)

Prehľad literatúry

- Teórie, koncepty:
  - U každej teórie/konceptu treba explicitne popísat', čo z nej vyplýva pre Váš výskum; treba ich priamo aplikovať na zvolenú výskumnú tému, nie iba za sebou skladat' teórie a koncepty
  - V tejto časti treba predstaviť všetky teórie a koncepty, s ktorými pracujete vo výskumných otázkach, hypotézach, operacionalizácii
    - Čiže napríklad, keď formulujete hypotézu o stereotypoch, je nutné najprv v teoretickej časti vymedziť, čo sú to stereotypy, definovať ich, zhrnúť tie najčastejšie (na základe predchádzajúcich výskumov), a pod.
    - Skontrolujte teda svoje VO a H a ubezpečte sa, že všetky koncepty, s ktorými pracujete, máte predstavené

Prehľad literatúry

- Prehľad výskumov:
  - Rešerš výskumov má byť čo najdôkladnejšia; jeden alebo dva výskumy sú málo
  - Pracujte so zahraničnými aj s domácimi výskumami
  - U tých zahraničných uvádzajte, v ktorých krajinách boli realizované – nedá sa očakávať, že výsledky analýzy New York Times budú platíť aj pre Lidové noviny; preto potrebujeme vedieť nielen výsledky a zistenia, ale aj ktorej krajiny a ktorých médií sa výskum týkal
  - Nemá ísť o chronologický prehľad; logicky kategorizujte a sumarizujte doterajšie zistenia podľa jednotlivých typov/použitých indikátorov/metód atď.; predchádzajúce výskumy používate ako podporu svojho argumentu,

Výskumné otázky

- Jasná štruktúra VO, vyvodené z teoretickej expozície (musí byť jasné, ako ste k nim dospeli)
- Musí byť za nimi zjavná práca s teóriou; pred každou výskumnou otázkou/vedľajšou výskumnou otázkou treba napísat' odstavec so zdôvodnením/dovodením, aby bolo jasné:
  - prečo si danú otázku kladiete,
  - z akej literatúry vychádzate/na čo nadväzujete,
  - prečo je daná otázka dôležitá
- Skontrolujte súlad medzi cieľom a výskumnými otázkami; napríklad, ak je cieľom analýza mediálneho obrazu a výskumné otázky sa pýtajú len na prisudzovanú dôležitosť a stereotypy, pre naplnenia cieľa to skrátka nestačí (mediálny obraz je širší koncept)
- Ak je cieľom komparácia, postavte VO komparatívne

Výskumné otázky

- Budťte kreatívni; predovšetkým v prípade, že chcete robiť analýzu mediálnej reprezentácie, neobmedzujte sa na to, že pozbierate výskumné otázky a indikátory z predchádzajúcich diplomiek
- Zamyslite sa a pokúste sa samostatne identifikovať, čo je pre analýzu mediálnej reprezentácie danej témy/skupiny osôb kľúčové (čo treba skúmať)
- Musí byť jasný Váš prínos, nestačí replikácia

Štruktúra – naozaj treba dodržať

Pozrite si ukážky v Ise (Výskumné projekty)

- Ciel'
- Úvod: vyvodenie HVO1 z teoretickej expozície
- HVO 1
  - Úvod k VVO 1 – VVO 1 – H 1 – Zdôvodnenie H1 – Indikátory k H1
  - Úvod k VVO 2 – VVO 2 – H 2 – Zdôvodnenie H2 – Indikátory k H2
  - Úvod k VVO 3 – VVO 3 – H 3 – Zdôvodnenie H3 – Indikátory k H3
  - ....
- Úvod: vyvodenie HVO2 z teoretickej expozície
- HVO 2
- ....
- Ak je cieľom komparácia, VO aj H musia byť postavené komparatívne

Hypotézy

- Odpovedajú na konkrétnu výskumnú otázku a sú umiestnené priamo pod ňou (nie v samostatnej kapitole)
- Musia mať jasné a presvedčivé zdôvodnenie opreté o literatúru (teórie, koncepty, predchádzajúce výskumy); zdôvodnenie má byť uvedené v samostatnom odstavci pod hypotézou
- Bezprostredne po hypotéze a jej zdôvodnení nasleduje operacionalizácia (tá má byť pod každou hypotézou/príbuznými hypotézami; nie v samostatnej kapitole za všetky hypotézy)

Hypotézy - problémy

- Pozrite si ešte raz prezentáciu z lekcie č. 4, slidy „najčastejšie problémy“; časť týchto problémov sa vyskytuje v niektorých projektoch
- Kriticky sa pozrite na svoje hypotézy a overte, či sa ich niektoré z týchto problémov netýkajú

Hypotézy - problémy

- Formulácia dvoch protikladných (odporujúcich si) hypotéz k tej istej výskumnej otázke
  - VVO1: Jak online sociální síť Instagram ovlivňuje vývoj poruchy příjmu potravy u českých dospívajících žen ve věku 12-21 let?
  - *H1: Dospívající ženy ve věku 12-21 let s poruchou příjmu potravy budou na základě srovnávání se s ideály obrazů krásy na Instagramu cíleně hubnout.*
  - *H2: Dospívající ženy ve věku 12-21 let s poruchou příjmu potravy budou sociální síť Instagram využívat pro podporu uzdravení se.*
- Hypotézy, kde chýba kvantifikácia – vid' vyššie (H1 a H2); naozaj je reálne, že výrok bude platiť pre kompletne všetky skúmané ženy?
  - *H1: Zuzana Čaputová je v liberálne orientovaných médiách prezentovaná v pozitívnom svetle.* → vždy? všade? kedy potvrdíme H; len vtedy, ak tak bude prezentovaná vo všetkých článkoch? nestačilo by, keby sme predpokladali, že to tak bude

Hypotézy - problémy

- Hypotézy, ktoré nie sú jedným výrokom (jedna veta), ale celým trsom výrokov pospájaných s vysvetlením daných tvrdení (niekoľko viet je označených ako „hypotéza“) a možnosťami operacionalizácie
  - H1,2: Vzhledem k tématům, jaká se vyskytuje nejčastěji ve výzkumech zabývajících se mileniály, očekáváme podobná témata také ve zmiňovaných denících. Mezi očekávána témata proto patří: motivace k práci, chování v zaměstnání, problematická povaha generace, nebo sebevědomí generace. Kvůli prozatímní absenci popisu výzkumného souboru zatím nejsme schopny odlišit, která témata očekáváme v tom kterém deníku.
- Hypotézy, ktoré neodpovedajú na výskumnú otázku, ale idú mimo nej

Hypotézy - problémy

- Hypotézy s nejasnou kvantifikáciou
  - H7: Zuzana Čaputová a jej mediálny obraz ako ženskej kandidátky sa výrazne odlišuje od mediálneho obrazu Maroša Šefčoviča z hľadiska gender framingu. → koľko je „výrazne odlišuje“ – ako posúdime, či už je 10% rozdiel „výrazný“? Navyše, prečo sa v H mieša osoba a jej obraz?
  - H5: Předpokládám, že podíl článků s citací Romů se bude držet nízkých hodnot. → kolko presne sú „nízke hodnoty“ – ako rozhodneme, či hypotézu držíme/vyvraciame?
- Hypotézy, u ktorých už teraz vieme, že budú s takmer určitosťou vyvrátené
  - H2: Denník Sme venoval Ivete Radičovej rovnaký priestor ako jej protikandidátovi Ivanovi Gašparovičovi. → je realistické očakávať, že ten priestor bude navlas rovnaký? keby sme zistili 1% rozdiel, bol by zanedbateľný, ale H by sme tak či tak museli vyvrátiť

Operacionalizácia

- Nesmie chýbať; kľúčová časť
- Musí byť krištáľovo jasné, ako chcete Vaše hypotézy testovať a merat' – konkrétny a podrobný plán (ktorý potom preklopíte do dotazníka/kódovacej knihy), nie iba predbežné vágne nápady
- Musí byť zároveň jasné, prečo dané indikátory navrhujete a z čoho vychádzate – odkazovať na literatúru (teórie, koncepty, predchádzajúce výskumy)
- Spätná kontrola – koncepty, s ktorými pracujete v operacionalizácii, treba predstaviť a definovať v teoretickej časti (v rámci operacionalizácie to už potom len zhrniete)

Operacionalizácia

- H1: Zvýšené vystavování se sexuálně explicitním internetovým materiálům zvyšuje potřebu užívat internet u adolescentů.
- *SEIM*
- Návštěva erotických stránek
- Vyhledávání obsahu SEIM
- Při definici sexuálně explicitního internetového materiálu se budu držet popisu, který navrhli Peter a Valkenburgová (2006). Podle nich mezi SEIM patří: obrázky a fotky s jasně vyobrazenými genitáliemi, videa a filmy s jasně vyobrazenými genitáliemi, obrázky a fotky s lidmi majícími pohlavní styk, videa a filmy s lidmi majícími pohlavní styk
- *Užití internetu*
- Obvyklá doba použití internetu, Doba bez internetu, Potíže, když nemůže být na internetu
- Z tohto nie je jasné, ako konkrétnie budete H testovať – treba operacionalizovať, ako konkrétnie (až na úroveň formulácie otázky do dotazníku) budete merat' a vyhodnocovať:
  - a) mieru vystavovania sa sexuálne explicitným internetovým materiálom,

Operacionalizácia

- Operacionalizácia: Hypotéza vychádza z predpokladu, že so ženami-političkami, sú viac prepojené témy ako rodina, životné prostredie, a s mužmi politikmi sú viac prepojené otázky diplomacie či bezpečnosti. Táto hypotéza rovnako tak vychádza z teórie nastoľovania agendy (agenda-setting). Podľa McCombsa (2009) totiž novinár častým zverejňovaním istej problematiky môže čitateľa donútiť, aby o nej začal premýšľať, témy, o ktorých médiá informujú častejšie, sú totiž vnímané ako dôležitejšie.
- Toto nie je operacionalizácia, ale skôr zdôvodnenie hypotézy
- Ako by sme na základe tohto popisu testovali danú hypotézu?

Operacionalizácia

- H5: Užívání Instagramu bude spojováno s motivací zlepšit vlastní vzhled.
- Indikátory udržování poruch příjmu potravy jsou srovnávání se s nereálnými obrazy krásy - *fotografie lidí s poruchami příjmu potravy, časté srovnávání se, soutěživost, perfekcionismus, obdiv ze strany fanoušků podporující hubenost, zdůrazňování diet a důraz na cvičení a účty s fotografiemi na kost hubených modelek.*
- To je zatiaľ súbor nápadov a slov, ale nie je z toho jasné:
  - ako ich chcete skúmať prostredníctvom dotazníku,
  - ako tento súbor potenciálnych premenných spoločne vyhodnotíte
  - ako teda budete hypotézu merať a testovať

Operacionalizácia

- H8: Zuzana Čaputová je favorizovaná liberálnymi denníkmi.
- Prvotne je pri vyššie spomínanej hypotéze nutné definovať, o ktoré liberálne denníky sa jedná. Podľa čoho usudzujeme, že je nimi favorizovaná, teda opäť za indikátory môžeme považovať favorizáciu jej programu, favorizáciu jej kampane, favorizáciu jej názorov, či pozitívne ladené výrazy a podobne.
- V rámci operacionalizácie treba predložiť, popísat' a zdôvodniť konkrétny postup, nie budúce plány a nápady
- Tj.: a) ktoré denníky a prečo považujete za liberálne, b) ako konkrétnie budete merať mieru favorizácie? (až na úroveň tvorby položiek do kódovacej knihy)

Operacionalizácia

- VVO3: Jakých témat se analyzovaný materiál týkal nejčastěji ?
- H3) Předpokládám, že kriminalita bude v jednotlivých letech nejčastěji zastoupeným tématem.
- Indikátorem bude „téma článku“ a bude měřen počítáním článků zastupujících dominantní téma (kultura, kriminalita, zahraniční politika apod.)
- V rámci operacionalizácie treba predložiť, popísat' a zdôvodniť konkrétny postup, nie budúce plány
- Tj. treba explicitne popísat', aké typy tém budete sledovať (vypísat' konkrétny zoznam, nie iba príklady), a doplniť ich definíciami

Operacionalizácia

- HVO1: Jak souvisí čas strávený v sociálních bublinách s radikálnosťí názorů?
- H1: Čas strávený na Facebooku bude korelovať s radikálnejšími názory.
- Indikátory pro čas strávený na Facebooku bude subjektívny názor respondenta, kolik průměrně tráví času na Facebooku. Indikátor pro radikálnosť názorov bude index, ten bude vyvozen z baterie otázok na současné společenské problémy rezonujúcich v ČR (př. spokojenosť s prezidentom ČR, míra souhlasu s očkováním, brexitem, vnímáním problému uprchlictví apod.) s dlouhou stupnicí pre odpovědi. Podle extrémnosti názoru (absolutná hodnota, když stred stupnice počítame ako nulu) přiřadím hodnotu indexu tak, že nejkrajnejší názory budou mít hodnotu najvyššiu a stred nula. V indexu bude platit, že čím je jeho hodnota vyšší, tím vyšší je míra radikálnosti názorov daného respondenta.
- Idete na to dobre, ale ešte to treba dotiahnuť – vypíšte:
  - a) konkrétnu batériu otázok, z ktorej spravíte index, b)
  - k nim aj konkrétnu stupnicu odpovedí, s ktorou budete pracovať, c)
  - a zároveň konkrétnu hodnoty, s ktorými budete pracovať pri meraní radikálnosti názoru

Operacionalizácia

- VVO2: Aký druh zdrojov Mladá Fronta Dnes uprednostňuje?
- Hypotéza: Najčastejším zdrojom informácií v článkoch budú asociácie osôb so zdravotným postihnutím.
- Hodnoty:
- Osoba so zdravotným postihnutím
- Rodina či priateľ OZV (osoby so zdravotným postihnutím)
- Asociácia osôb so zdravotným postihnutím
- Nemocnica a iné zdravotné zariadenie
- Lekár, a iná osoba, ktorá sa o pacienta stará
- ...
- Idete na to dobre, ale chýba stanovenie indikátoru (zatiaľ ste vypísali položky, ale nie je jasné, čo je teda indikátor; predpokladám, že počet citovaných aktérov v jednotlivých kategóriách)
- Zároveň sa tu miešajú jednotlivci a organizácie – to

Operacionalizácia – dobrý príklad

- VVO1: Jak se měnilo postavení ženy v reklamách vůči práci v letech 1950, 1990 a 2019?
- H1: Žena bude v roce 1950 častěji zobrazována v placeném pracovním prostředí oproti letům 1990 a 2019, a to v obou časopisech.
- Prostředí:
  - Pracovní placené – je místem výkonu zaměstnání (kancelář, továrna, obchod a další)
  - Pracovní neplacené – je místem práce, za kterou žena nedostává zapláceno, jde tedy o povinnosti vyplývající z role hospodyně (domácnost, nakupování, úklid...)
  - Volnočasové – je místem mimo zaměstnání, kde žena tráví svůj volný čas (zahrada, sport, koníčky, aj.)
  - Nelze určit – prostředí je nespecifikováno (jednobarevné, rozostřené pozadí...)
- Pre úplnosť treba doplniť, čo teda bude indikátorom – predpokladám, že podiel reklám, v ktorých je žena

Výber metódy a výskumného súboru

- Túto časť ešte nebolo treba odovzdávať
- Ale (do finálnej verzie) – nestačí popísať metódu a výskumný súbor, ale musíte predovšetkým tieto voľby zdôvodniť; čiže:
  - prečo je daná metóda vhodná (vzhľadom k cieľu)
  - zdôvodniť všetky voľby pri tvorbe výskumného súboru (prečo ste si zvolili dané denníky, dané obdobie, atď.).

Podkladat' tvrdenia a odkazovať na zdroje

- Pozor na nepodložené tvrdenia – zdroj, alebo aspoň príklad
- Vždy, keď spomenieme konkrétnego autora/ku, treba k menu automaticky pridať rok/stranu
- Naopak, netreba vypisovať do textu celé názvy štúdií/projektov
- Dodržiavanie odborného štýlu – nie hovorové výrazy, bombastické tvrdenia, príliš silné kategorické výroky